

Charta 2017

na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku

Preambula

Sme dedičia reformačných myšlienok, ktoré na naše územie pred piatimi storočiami cez obnovu cirkvi priniesli obnovu spoločnosti. Naša cesta k spolužitiu ľudí, založenom na slobode jednotlivca a na princípoch vzájomnej úcty, je inšpirovaná slobodou, ktorú získavame ako Božiu milosť vierou v Ježiša Krista. So znepokojením sledujeme, ako Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (ECAV) prestáva byť „soľou zeme a svetlom sveta“. Sprievadzujeme sa nášmu základnému poslaniu. Prestávame byť svedectvom o Božej láske, ktorá človeka zachraňuje a premieňa. Toto svedectvo je potrebné v dobe, keď ľudia stále viac hľadajú na seba, svoje záujmy a prestávajú sa zaujímať o ostatných a pomáhať im, aby tiež prežili zachraňujúcu lásku Božiu.

Žijeme v dobe, keď stále viac ľudí podlieha strachu z otvoreného a slobodného sveta. Znepokojujúco veľké skupiny obyvateľov našej krajiny sa utiekajú k ponukám radikálnych, zdanlivo rýchlych, ale žiaľ násilných riešení spoločenských problémov, ako ich predkladajú extrémisti a politické subjekty s pochybnými hodnotami. Žijeme v dobe, keď vládnuce politické strany strácajú dôveryhodnosť a politici nedokážu zastaviť stále viac sa prehlbujúcu priepast medzi rastúcou mocou oligarchov a bezmocnosťou ľudí stojacich na okraji spoločnosti.

V tejto kritickej fáze našej mladej demokratickej spoločnosti stratila ECAV povedomie prorockého poslania, vzdala sa dôležitej tradície svojich predkov, ktorí boli hlasom svedomia vtedajšej spoločnosti. ECAV stratila misijný rozmer (prinášať svetu evanjelium Ježiša Krista) a tiež rozmer služby. Stráca demokratický charakter. Jej predstavitelia sú zameraní na upevňovanie centralisticky organizovanej štruktúry totalitnými metódami. Sústredujú sa na podávanie disciplinárnych podnetov, predvolaniami a vypočúvaním zastrašujú svojich kritikov. ECAV je dnes v spoločnosti vnímaná ako mlčiacia, do seba a svojej minulosti zahľadená cirkev. Klesá počet ľudí hlásiacich sa k ECAV. Mladí i starší ľudia odchádzajú do iných cirkevných spoločenstiev. Podporu samostatných organizačných jednotiek a špecializovaných typov duchovenskej služby zastavila túžba po ovládani a kontrole. Pretrváva úzkostlivé lipnutie na niektorých tradíciách povýšených nad potrebu transformácie a obnovy.

Evanjelici na Slovensku sú aj dnes veľmi rozmanitým spoločenstvom. Túto rozmanitosť chceme chrániť a pestovať, lebo ona je základným prejavom evanjelickej identity. Je prejavom identity ľudí žijúcich z povedomia neodňateľnej slobody darovanej nám, ako zvrchovaný akt Božej milosti a garantovanej našou vierou v Pána Ježiša Krista.

Ako spoločenstvo založené na biblických pravdách a na ich pochopení v Symbolických knihách sme formovaní svedectvami a teologickými zápasmi celých novovekých dejín, ktoré nás učia vždy nanovo prinášať oslobozujúcu zvest evanjelia. Túto schopnosť nechceme stratíť ani dnes. Preto sa hlásime k dôkladnému a v duchu reformačných zásad, aj ku kritickému štúdiu vlastnej tradície. Toto štúdium chceme pestovať ako na akademickej úrovni, tak aj na úrovni radových členov cirkvi, neustálym pohľadom na biblické texty ako také, ktoré nám odhalujú zachraňujúcu pravdu o človeku.

Ako spoločenstvo, hlásiac sa k ľažkej skúsenosti evanjelikov počas protireformácie, vidíme aj v súčasnosti veľký potenciál v posilňovaní zvrchovanosti miestnych cirkevných zborov, od ktorých sa v evanjelickej cirkvi odvodzuje všetka moc. Každá vyššia organizačná jednotka má

byť len službou miestnym cirkevným zborom a spájajúcim prvkom cirkvi v podmienkach nášho kultúrneho a politického spoločenstva. Preto vyzývame k takej zmene štruktúry ECAV na Slovensku, ktorá zodpovedá tomuto princípu decentralizácie a pružne dokáže reagovať na aktuálne zmeny vo vzťahu štátu k cirkvám a náboženským spoločnostiam. Model troch dištriktov pokladáme za najlepšie východisko, pre hľadanie optimálnej zmeny štruktúry.

Vyzývame členov Synody ECAV na Slovensku, aby neboli ľahostajní k budúcnosti našej cirkvi a bezodkladne využili všetky legitímne cesty, ktoré s účinnosťou od roku 2018 vyriešia zmenu štruktúry, volebného zákona, úpravu kompetencií predstaviteľov cirkvi, pripravia nové voľby a zabezpečia plynulý prechod cirkvi k fungovaniu v nových podmienkach.

V roku 500. výročia reformácie sa preto obraciame na všetkých evanjelikov na Slovensku, na tých, ktorí zostali v cirkevných zboroch, ako aj tých, čo sa našej cirkvi z rôznych dôvodov vzdialili. Máme v rukách dedičstvo reformácie, ktoré nás zavázuje konáť v záujme neustálej obnovy cirkvi. Pozývame Vás, aby ste svojimi darmi a svojimi schopnosťami prispeli k reforme Evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania na Slovensku.

Naša cirkev potrebuje **nielen novú štruktúru, ale aj nových ľudí s čerstvými silami a víziou**. Preto voláme všetkých k tomu, aby posilňovaní modlitbami, hľadali ľudí ochotných prevziať volené funkcie v cirkvi a povzbudzovali ich k vernej a odvážnej službe. **Vyzývame k zmene ustanovení o kandidačných poradách, ktoré rôznymi manipuláciamioberajú čestných a bezúhonných ľudí o ich právo byť volení.**

S prosbou k všemohúcemu Hospodinovi, aby sa svojou milosťou priznal k našej viere pre zásluhy Pána Ježiša Krista, predkladáme túto chartu.

Ciele charty:

- **Formulovať víziu ozdravenia a rozvoja našej cirkvi**, aby sa obnovila vzájomná dôvera, transparentnosť v procesoch rozhodovania, akceptoval sa model otvorenej správy, participácie a spolupráce, a rozvíjala sa činnosť a služba v jednotlivých oblastiach pôsobenia cirkvi.
- **Podporiť novelizáciu cirkevnej ústavy**, optimalizáciu územného členenia na tri dištrikty, zjednodušenie organizačnej štruktúry formou decentralizácie kompetencií na dištrikty, senioráty a cirkevné zbory a **podporiť obnovu práv a slobôd v cirkvi**.
- **Podporiť transparentné voľby nových cirkevných predstaviteľov** na úrovni dištriktov a súčasne s tým na celocirkevnej úrovni (ktoré budú odvodené od zastúpenia v orgánoch dištriktov a seniorátov), do novej zjednodušenej organizačnej štruktúry cirkvi.
- **Zastaviť prenasledovanie a rehabilitovať poškodených členov ECAV**, ktorým bolo konaním ECAV na Slovensku a jeho ústredných orgánov a predstaviteľov poškodené dobré meno a boli poškodené ich práva, tak civilné ako aj cirkevné.
- **Zastaviť zneužívanie týždenníka Evanjelický posol spod Tatier**, mesačníka **Cirkevné listy**, vydavateľstva **Tranoscius, a.s.** ako aj stránky www.ecav.sk na jednostrannú propagáciu názorov, poškodzovanie dobrého mena cirkvi i práv iných osôb a zabezpečiť vyvážené zastúpenie dištriktov v redakčných radách týchto médií.
- **Trvalo pracovať na obnove morálneho kreditu našej cirkvi, jej dôveryhodnosti a tak deklarovavať a posilňovať reformačné zameranie cirkvi**, aby sa nestalo, že reformácia zostane len na papieri.

Súčasťou tejto Charty, na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku, je **Programový dokument**, ktorý ju podrobne objasňuje, i formuluje víziu rozvoja, obnovy a zjednotenia cirkvi.

Svojím podpisom potvrdzujem/e, že sa stotožňujem/e s obsahom tejto charty sformulovanej a zverejnenej pri 500. výročí reformácie, ako člen ECAV na Slovensku / zborový orgán / orgán seniorátu / orgán dištriktu, s nádejou na obnovu funkčnosti našej cirkvi v duchu reformácie, obnovu vnútornej dôvery a transparentnosti pri správe vecí cirkevných.

5. marec 2017

Úvodná skupina signatárov charty:

(meno a priezvisko / cirkevný orgán; cirkevný zbor; seniorát; podpis)

Jan Oslik, zborový farár, CZ Modra, Bratislavský s., v.r.
Pavol Trúsik, presbyter, CZ Stará Turá, Považský s., v.r.
Zuzana Kolárovská, ev. farárka v.v., CZ Galanta, Bratislavský s., v.r.
Samuel Linkesch, predsedajúci zborový farár, CZ Košice, Košický s., v.r.
Martin Kováč, presbyter, CZ Bratislava Legionárska, Bratislavský s., v.r.
Martin Šefranko, náimestný farár, CZ Bratislava Legionárska, Bratislavský s., v.r.
Ján Brozman, dozorca Východného dištriktu, zborový dozorca, CZ Obišovce, Košický s., v.r.
Ján Hroboň, zborový farár, CZ Bratislava Dúbravka, Bratislavský s., v.r.
Ján Bunčák, zborový farár, CZ Trenčín, Považský s., v.r.
Roman Porubän, zborový farár, CZ Kežmarok, Tatranský s., v.r.
Ivan Eľko, zborový farár, CZ Nitra, Dunajsko-nitriansky s., v.r.
Roman Roskoš, náimestný farár, CZ Klenovec, Rimavský s., v.r.
Daniel Mišina, CZ Háj, Turčiansky s., v.r.
Radomír Vařák, zborový farár, CZ Stará Turá, Považský s., v.r.
Bohuslav Beňuch, zborový dozorca, CZ Dudince, Hontiansky s., v.r.
Vladimír Daniš, emeritný dozorca Západ. dištriktu, člen CZ Bratislava Staré Mesto, Bratislavský s., v.r.
Jaroslav Petro, zborový farár, CZ Obišovce, Košický s., v.r.
Branislav Rybníkár, kantor, CZ Sobotište, Myjavský s., v.r.
Miroslav Hvožďara, senior Myjavského seniorátu, zborový farár, CZ Vrbovce, Myjavský s., v.r.
Pavel Zloch, zborový dozorca, CZ Vrbovce, Myjavský s., v.r.
Peter Podlesný, presbyter, CZ Košice, Košický s., v.r.
Ján Beňuch, seniorálny dozorca, zborový dozorca, CZ Žilina, Turčiansky s., v.r.
Vlastimil Synak, seniorálny dozorca, CZ Nitra, Dunajsko-nitriansky s., v.r.
Ľubomír Bechný, člen redakčnej rady Evanjelického východu, CZ Žilina, Turčiansky s., v.r.
Ľubomír Badiar, zborový dozorca, CZ Košice, Košický s., v.r.
Štefan Panuška, CZ Martin, Turčiansky s., v.r.
Dušan Kuchta, predseda hospodárskeho výboru, presbyter, CZ Modra, Bratislavský s., v.r.
Samuel Schvarc, CZ Bratislava Legionárska, Bratislavský s., v.r.
Ľudovít Hroboň, zborový farár, CZ Lučenec, Novohradský s., v.r.
Mária Hroboňová, náimestná farárka, CZ Lučenec, Novohradský s., v.r.
Boris Mišina, predsedajúci zborový farár, CZ Bratislava Legionárska, Bratislavský s., v.r.
Ondrej Kolárovský, zborový farár, CZ Košice-Terasa, Košický s., v.r.
Tibor Molnár, zborový farár, CZ Mengusovce, Tatranský s., v.r.
Ondrej Majlíng, náimestný farár, CZ Hrachovo, Rimavský s., v.r..
Tomáš Hyben, seniorálny dozorca, CZ Štrba, Tatranský s., v.r.
Daniel Koštial, predsedajúci zborový farár, CZ Banská Bystrica, Zvolenský s., v.r.
Milan Bruncko, CZ Martin, Turčiansky s., v.r.
Tomáš German, zborový farár, CZ Blatnica, Turčiansky s., v.r.

Charta 2017

na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku

PROGRAMOVÝ DOKUMENT

Kde sa nachádzame

Evanjelická cirkev augsburského vyznania (ECAV) na Slovensku si 31. októbra 2017 pripomína päťsté výročie začiatku reformácie – procesu, ktorý znamená nápravu a očistenie od toho, čo bolo pokrivené, deformované, nesprávne, zlé. Reformácia je proces, ktorý treba uskutočňovať vždy nanovo v každej dobe, v každej kultúrno-spoločenskej situácii, v každom spoločenstve, v živote každého kresťana. Reformácia je potrebná aj dnes.

Pri analýze súčasnej situácie vidíme príležitosti aj ohrozenia:

- Veľkým potenciálom pre ECAV na Slovensku sú základy, na ktorých stavia. Reformačné zásady „jedine Písmo“, „jedine pre zásluhy Ježiša Krista“, „jedine skrze vieri“, „jedine z milosti“ sú základy, na ktorých môžeme stavať a budovať aj dnes.
- Princíp slobody, ktorý vniesla reformácia do života cirkvi, spoločnosti aj jednotlivca, je určujúcim prvkom aj pre dnešnú dobu.
- Evanjelická cirkev vždy kládla veľký dôraz na vzdelanie a výchovu, podporovala a rozvíjala školstvo. Tento dôraz kladieme rovnako aj dnes.
- ECAV nie je elitárskou cirkvou, je domovom pre ľudí s rôznym kultúrnym, spoločenským, vzdelanostným zázemím.

Ohrozenia, ktoré v poslednom desaťročí vnímame v našej cirkvi, nastávajú, keď sa zneužívajú príležitosti, keď miesto služby nastupuje túžba po moci a uznaní, keď žijeme z minulosti a strácame víziu pre budúcnosť:

- Reformačné zásady sa prestali prakticky uplatňovať, namiesto nich nastúpili cirkevnoprávne predpisy, ktoré obmedzujú a redukujú suverenitu cirkevných zborov a slobodu jednotlivcov.
„Darmo ma však uctievajú, keď ľudským rozkazom učia ako učeniam Božím. Opustili ste prikázanie Božie a pridŕžate sa podania ľudského.“ (Mk 7,7-8)
- Namiesto služby vnímame u najvyšších cirkevných predstaviteľoch presadzovanie moci a túžbu po sláve a uznaní. Demokratický charakter cirkvi sa stal len formálnym heslom. Najvyššie cirkevné grémiá sú manipulované, sú z nich odstraňovaní ľudia, ktorí sú pre vedenie nepohodlní. Šíri sa frustrácia, atmosféra strachu a nedôvery.
*„Medzi vami to tak nebude, ale kto by sa medzi vami chcel stať veľkým, bude vašim služobníkom, a kto by sa medzi vami chcel stať prvým, bude vašim sluhom.“ (Mt 20,26.27)
„On musí ráť, a ja sa umenšovať.“ (J 3,30)*
- Cirkev prestala žiť z budúcnosti (z očakávania), nemá víziu pre budúcnosť. Svoj pohľad obraciame stále len do minulosti a glorifikáciou osobnosti, ktoré cirkev v minulosti dala tomuto svetu a spoločnosti, sa snažíme zvýšiť kredit cirkvi. Nedochádza k realizácii zásadných rozvojových projektov, niektoré funkčné zložky, ktoré realizovali potrebné formy kresťanskej služby boli zrušené. Nevieme sa poučiť z minulosti ani v

oblasti zmeny a zjednodušenia organizačnej štruktúry, hoci v minulosti k takýmto zmenám dochádzalo.

- Vnímame, že v našej cirkvi chýba otvorená diskusia o aktuálnych otázkach a problémoch, vytráca sa tolerancia voči všetkému, čo je iné a nedokážeme akceptovať tých, ktorí majú iný pohľad. Zo vzťahov sa vytratila skutočná láska a chýba nám pokora.

„A ved' ani telo nie je jeden orgán, ale mnoho orgánov.“ (1Kor 12,14)

„Nie je ani Žid ani Grék, nie je ani otrok ani slobodný, nie je ani muž, ani žena, lebo všetci jedno ste v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 3,28)

„Slabého vo vieri sa ujímajte a nie, aby ste posudzovali jeho zmýšľanie.“ (R 14,1)

Kam chceme íst'

ECAV na Slovensku vzišla z Lutherovej reformácie a v našej vlasti bola za posledných päť storočí významným prínosom v oblasti teologickej, kultúrnej, jazykovej a literárnej, a tiež v oblasti národnej identity. Reformácia (obnova, náprava) je proces, ktorý neskončil v minulosti, ale kontinuálne pokračuje a prebieha v každej dobe. Len cirkev, ktorá je stále reformovaná, je živou cirkvou. Na tejto ceste chceme pokračovať a vytrvať aj dnes.

Vyznávame, že cieľom existencie cirkvi je:

- **prinášať tomuto svetu evanjelium Ježiša Krista o Božej milosti a láske**
„Chodťte teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, krstiac ich v meno Otca i Syna i Ducha Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal.“ Mt 28,19-20a
- **žiť v láske k Bohu a ľuďom**
„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej myслe, a svojho blízkeho ako seba samého.“ L 10,27 / „Ako mňa miloval Otec, aj ja som miloval vás; zostaťte v mojej láske.“ J 15,9
- **rásť vo vieri a prehľbovať lásku**
„aby sme, verní pravde, v láske rástli v každom ohľade v Toho, ktorý je Hlava, v Krista“ Ef 4,15
- **slúžiť ľuďom bez rozdielu**
„Milujte svojich nepriateľov, dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, čiňte dobre tým, ktorí vás prenasledujú a vám sa protivia.“ Mt 5,44 / „Nehľadajte každý len svoj prospech, ale aj prospech iných.“ F 2,4

K dosiahnutiu týchto cieľov potrebujeme vnútornú aj vonkajšiu reformu. Vnútorná sa týka našich osobných životov – aby boli menené a transformované Božou láskou, naplnené pokorou, ale tiež nádejou, pokojom a radosťou. Vonkajšia sa týka zmeny organizačnej štruktúry, ktorá má byť ochranou pred centralizáciou a zneužívaním moci. Táto zmena má viesť k opäťovnému posilneniu suverenity cirkevných zborov. Činnosť vyšších cirkevno-organizačných jednotiek má viesť k službe a podpore práce misijnnej aj administratívnej.

Akú ECAV na Slovensku nechceme:

- Nechceme ďalšiu centralizáciu ECAV na Slovensku a ďalšie posilňovanie hierarchickej štruktúry cirkvi, nakoľko sme svedkami k tomu smerujúcich procesov.
- Odmietať model vytvorenia ECAV na Slovensku bez dištriktov s jediným biskupom pre celé Slovensko; biskup má mať svoje územie v ktorom pôsobí - dištrikt.
- Odmietať ďalšie pretrvanie organizačnej štruktúry ECAV na Slovensku, ktorú štát presadił v 50. rokoch XX. storočia z dôvodov politickej kontroly cirkvi.
- Odmietať manipulačné vplyvy a zaujatosť najvyšších predstaviteľov cirkvi a im naklonených členov generálneho presbyterstva a senátov generálneho súdu.
- Odmietať zneužívanie demokratických a samosprávnych zásad cirkvi ako aj spochybňovanie autority Synody ECAV na Slovensku.
- Nesúhlasíme s nedostatočným a nekompetentným prezentovaním ECAV na Slovensku v svetských a cirkevných médiách a s ovládnutím viacerých celocirkevných evanjelických médií jednou redakčnou skupinou.
- Odmietať zneužívanie celocirkevnej tlače na presadzovanie jednostranných názorov a na účelovú propagandu, ktorá spôsobuje názorový zmätok medzi členmi cirkevných zborov a širokou verejnosťou.
- Odmietať účelové disciplinárne konania s neprimeranými postihmi.
- ✓ • Odmietať prenasledovanie názorových oponentov vedenia cirkvi a kritiky na fungovanie cirkvi. Naopak konštruktívnu kritiku a napomenutia prijíname ako základ bratskej a sesterskej lásky a priatia.
- ✓ • Neželáme si, aby sa zneužíval nátlak na farárov a kaplánov – ordinovaných pracovníkov – a vynucovala sa od nich umelo lojalita, pod nátlakom, hrozbohou sankcií, alebo za účelové výhody a pôžitky na úkor ostatných farárov a kaplánov.
- Nechceme cirkev, ktorá sa odvracia od vlastnej mládeže a mladej generácie, ktorá tvorí jej budúcnosť.
- ✓ • Neželáme si, aby sa pri rozhodovaní v cirkevných orgánoch na vyšších rozhodovacích úrovniach prehliadali hľasy, prosby a názory cirkevných zborov.
- Nechceme, aby predpisy a postupy cirkvi umožňovali sústreditť rozhodovaciu moc vo všetkých oblastiach v rukách jedného človeka a uplatňovanie protekcie.

Akú ECAV na Slovensku chceme – vízia rozvoja:

- Želáme si decentralizáciu v ECAV na Slovensku, ktorá posilní postavenie najmä cirkevných zborov, ktoré sú rozhodujúcim článkom pri budovaní cirkvi.
- Potrebné je naplniť uznesenie č. C3 Synody ECAV na Slovensku z roku 2010 o reštrukturalizácii ECAV na Slovensku, ktorým sa má vytvoriť nová štruktúra cirkvi na báze troch dištriktov. Na tento účel a na vytvorenie efektívnych koordinačných orgánov ECAV na celoslovenskej úrovni je potrebné novelizovať Ústavu ECAV na Slovensku.
- ✓ • Silnejšie cirkevné zby, rovnomernejšie rozdelená práca v troch dištriktoch, a ich seniorátoch prirodzene posilní spoluprácu, spolupatričnosť a budovanie jednoty v cirkvi.
- ✓ • Želáme si ECAV na Slovensku, ktorej zodpovedné orgány dokážu nestranne a objektívne rozhodnúť vo veciach disciplinárnych konaní, v bratskej láske napomenutí a priatí, pričom si váži názor členov ECAV na Slovensku a rešpektuje ich petičné právo.
- Želáme si, aby celocirkevná tlač a médiá boli názorovo pluralitné, aby poskytovali vyvážený obraz o dianí v cirkvi a o činnosti cirkevných zborov, kde prebieha reálna práca a služba.
- Želáme si, aby sa práca a služba našich cirkevných zborov rozvíjala plnohodnotne vo všetkých oblastiach či je to práca s mládežou, rodinami, ľuďmi v núdzi, diakonická

práca, práca s vysokoškolákm, ekumenická práca, ako aj práca v komunite občanov, kde pôsobí cirkevný zbor.

- Želáme si takú ECAV, ktorá umožní cirkevným zborom, aby intenzívnejšie spolupracovali a napredovali v jednotlivých regiónoch Slovenska tak v oblasti duchovnej, ako aj v oblasti hospodárskej a boli tak samostatnejšie a udržateľnejšie, aj s ohľadom na prebiehajúcu diskusiu o odluke cirkvi od štátu, na ktorej podobe, podmienkach a úrovni odluky je potrebné sa zhodnúť.
- Želáme si modernizáciu a rozvoj cirkevných evanjelických médií, rozvoj a podporu duchovnej a náboženskej literatúry, rozvoj vzdelávania na všetkých stupňoch škôl, podporu duchovných, kultúrnych aktivít a zvýšenú podporu ochrany kultúrneho dedičstva cirkvi a cirkevných zborov.
- Želáme si posilnené cirkevné zbory, senioráty a dištrikty, ktoré budú schopné podporovať a zvýhodňovať prácu farárov a kaplánov v znevýhodnených regiónoch Slovenska.
- Želáme si takú ECAV na Slovensku, ktorá dokáže prostredníctvom rôznorodosti foriem práce cirkevných zborov osloviť aj doteraz pasívnych evanjelikov alebo ich rodinných príslušníkov, ale aj obyvateľov vo svojom okolí, ktorá dokáže vytvoriť zázemie pre deti a mládež, ako aj byť oporou pre ľudí v núdzi, ľudí rôzneho postihnutia a ľudí v rôznych životných situáciách.
- Želáme si takú ECAV na Slovensku, ktorá dokáže prostredníctvom cirkevných zborov, seniorátov a dištriktov podporovať rôznorodé misijné, diakonické, školské, vzdelávacie a sociálne projekty a dokáže vystupovať jednotne i posilňovať vnútornú jednotu cirkvi.
- Chceme autentickú a priateľskú ECAV, milujúcu Hospodina, tak ako aj ľudí, jej členov; chceme cirkev, ktorá vie prejaviť emócie, poskytnúť úsmev a ktorá vie byť duchovnou oporou.
- Želáme si, aby práca, ktorá sa zabezpečuje a rozvíja v cirkevných zboroch, bola požehnaním pre mestá, obce, regióny ako aj komunity obyvateľov, kde pôsobia cirkevné zbory.
- Želáme si, aby autorita biskupa bola prirodzená, nie vynútená, aby biskup dokázal prejaviť lásku, milosrdenstvo, povzbudenie, priatie a odpustenie, aby predstavoval morálnu autoritu a podporu v duchovnom raste celého dištriku.
- Sme presvedčení, že evanjelium Ježiša Krista, Božie slovo obsiahnuté v Starej a Novej zmluve, spoločenstvo cirkevného zboru sú jedinými prostriedkami pre obnovu našich životov a plnohodnotného uplatnenia darov a talentov členov a jednotlivých cirkevných zborov ECAV na Slovensku.
- Naším záujmom je obnovenie dôvery a zdravých vzťahov v cirkvi, spravodlivé uplatňovanie práva a ozdravenie vnútorného prostredia našej cirkvi, ktoré je predpokladom pre plnenie jej prvoradého poslania – zvestovať evanjelium slovom aj praktickým činom.

VYSVETĽUJÚCE ČLÁNKY CHARTY

Článok I - Kto sme a aké sú naše korene

1. Podľa Biblie cirkev je duchovným spoločenstvom – telom Pána Ježiša Krista. Ľudí v nej spája viera v Ježiša Krista ako Pána, Spasiteľa a Učiteľa a vzájomná láska a spolupatričnosť.
2. Cirkev je teda v tomto svete jedným z nástrojov Božieho konania (nie je iba jednou z mnohých organizácií, hoci má navonok „svetskú“ organizačnú podobu).
3. Jej základnými jednotkami sú cirkevné zbory, cez ktoré cirkev plní svoje poslanie na poli misie (zvestovania evanjelia), pastorácie, prisluhovania sviatosti a diakonie (služba starostlivosti chudobným, nevládnym, chorým a inak odkázaným ľuďom).
4. Sme občania Slovenskej republiky, obyvatelia miest a obcí, kresťania, evanjelici augsburského vyznania na Slovensku a členovia evanjelických cirkevných zborov, ktorí si cenia hodnotu kresťanskej rodiny.
5. Nadväzujeme na predchádzajúce generácie evanjelikov a na hodnoty, ktoré vytvorili a zanechali. Vážime si prínos evanjelických osobností, ktoré výrazne prispeli k rozvoju cirkevných zborov, obcí a miest a celej spoločnosti.
6. Na to, aby cirkevné zbory mohli plniť svoje poslanie a úlohy, potrebujú pracovať v prostredí cirkvi, ktorá podporuje ich prácu, rôznorodosť, špecifické a regionálne potreby, miestnu angažovanosť, ako aj obdarovania jednotlivých pracovníkov.
7. Je neprijateľné, že dnes to stále nie je samozrejmé. Vedenie cirkvi (t. j. predsedníctvo ECAV na Slovensku – generálny biskup a generálny dozorca) sa nevenuje vytváraniu vhodného prostredia pre rozvoj a obnovu cirkvi. Dokazujú to výsledky jeho činnosti.

Článok II - Túžba po moci v cirkvi je prekážkou služby druhým

1. Pri správe našej cirkvi sa oddávna uplatňuje synodálno-presbyteriálny model. Je postavený na fungovaní cirkevných organizačných jednotiek, konkrétnie na: dištriktoch, seniorátoch a cirkevných zboroch.
2. V COJ rozhodujú kolektívne orgány, (podľa možností) s rovnakým (paritným) zastúpením neordinovaných a ordinovaných pracovníkov.
3. Členovia cirkevných zborov potrebujú také aktivity a rozhodnutia vyšších zložiek cirkvi a jej predstaviteľov, ktoré napomáhajú rozvoju zborovej služby a misie.
4. Citlivu tiež vnímajú to, čo brzdí tvorivú prácu a kazí meno cirkvi: sú to predstaviteľmi cirkvi vyvolané a živené kauzy. Sme svedkami systematického prenasledovania viacerých aktívnych osvedčených pracovníkov a kritikov súčasnými predstaviteľmi cirkvi, čo vrhá zlé svetlo na celú našu cirkev.
5. Na strane druhej – čelnými predstaviteľmi a orgánmi cirkvi sú kryti ľudia, ktorí zjavne morálne zlyhali a konajú vo svoj vlastný prospech. Takéto hanebné správanie spôsobuje stratu morálneho kreditu cirkvi.
6. Túžba po moci, majetku, ovládaní druhých a zneužívanie spoločenského postavenia, sú prejavmi osobného zlyhania jednotlivcov aj organizácií, nielen svetských, ale aj cirkevných.
7. Čelní predstavitelia cirkev majú byť ako prví slúžiaci – nie vládcovia nad ostatnými. Členovia cirkevných zborov očakávajú, že cirkevný predstaviteľ bude svoj úrad viesť v súlade s občianskym a cirkevným právom a nie v rozpore s ním.
8. **Odmietame prekrúcanie pravdy pomocou úcelovej interpretácie cirkevno-právnych predpisov vrcholnými predstaviteľmi cirkvi** (t.j. generálny biskup, generálny dozorca, biskup Západného dištriktu (ZD), zástupca dozorca ZD, generálna

právna zástupkyňa, generálny žalobca a predseda generálneho súdu). Ich konanie odporuje poriadku, duchu cirkevno-právnych predpisov a škodí základným cirkevným organizačným jednotkám (COJ), ktorými sú: dištrikty, senioráty a cirkevné zbory. Títo predstaviteľia cirkvi stratili našu dôveru.

9. **Odmietame preto účelové obvinenia a odvolávanie predstaviteľov cirkvi z cirkevných funkcií** vo vykonštruovaných súdnych procesoch a účelových disciplinárnych konaniach a ich škandalizovanie.
10. Nečudujme sa, že **medzi farármami a kaplánmi je cítiť strach**, ktorý významne ovplyvňuje ich slobodný výkon povolania. Laickí pracovníci v cirkvi sú frustrovaní z tejto situácie a stagnácie cirkvi. Situácia v cirkvi odrádza mladých, aby po absolvovaní teologického štúdia vstúpili do ordinovanej služby v ECAV.
11. **Vedenie cirkvi tak vytvára atmosféru strachu** a zneužíva postavenie štatutárneho zástupcu zamestnávateľa. Kumulovalo do svojich rúk množstvo kompetencií, čo znižuje transparentnosť rozhodovania a potláča participáciu základných COJ a ich orgánov.
12. Vedenie cirkvi sa pasovalo na vlastníka jedinej pravdy. Snaží sa udržať si moc a vplyv za každú cenu, napriek všetkým pravidlám, pričom pošliapava Božie zákony, spravodlivosť i bratsko-sesterskú lásku. Takéto konanie je neprijateľné a odsúdeniahodné. Deje sa tak uprostred našej cirkvi, akoby neexistovala ani reformácia, ani bázeň pred Bohom.
13. Členovia našej cirkvi, či ordinovaní, alebo neordinovaní, **dnes si nie sú pred cirkevnými zákonmi rovní**. Vedenie cirkvi uplatňuje na ľudí rôzny meter.
14. V konaní vedenia a niektorých predstaviteľov cirkvi sú čitateľné metódy, ktoré používala bývalá štátnej bezpečnosť a bývalý režim v Československu pred rokom 1989 na prenasledovanie svojich kritikov a na potláčanie slobody náboženského prejavu a vyznania.
15. Takéto konanie je hanbou našej cirkvi a **dôvodom na zmenu postavenia a kompetencií vrcholných predstaviteľov cirkvi**. V novej štruktúre musí mať biskup svoje územie v ktorom reálne vykonáva funkciu biskupa. Funkcia generálneho biskupa ako biskupa nad biskupmi bez vlastného dištriktu je pre cirkev neprirodzená.
16. Senáty Generálneho súdu rozhodujú vo vykonštruovaných procesoch zistne a zaujate. Takéto konanie je neprijateľné a je **dôvodom na reformu cirkevného súdnictva**. Preto je potrebná reforma organizačnej štruktúry cirkvi, aby zamedzila takému zneužívaniu moci vedením cirkvi a jemu naklonenými členmi generálneho súdu a generálneho presbyterstva.
17. Nedostatky cirkevnej ústavy a oddaľovanie vykonania zmien organizačnej štruktúry cirkvi umožnili súčasnemu vedeniu cirkvi postupné, a teraz už úplné, ovládnutie rozhodovania a zároveň i súdnictva cez dosadených predstaviteľov a členov ústredných orgánov a viacero poradných výborov synody. Je to konflikt záujmov a neprijateľná kumulácia moci.
18. Vedúci predstaviteelia cirkvi majú slúžiť druhým ako dobrí správcovia a pastieri, majú byť vzorom vo svojom občianskom ako aj duchovnom konaní.

Článok III - O vplyve médií, tlače a moci slova

1. **Božie slovo má nespochybniťelnú moc a autoritu.** Ale aj každé vyrieknuté a napísané slovo má moc. Jazyk dokáže slovom pomôcť, ale aj ubližiť. Malý oheň

dokáže zapáliť veľkú horu. Preto je veľmi dôležité slová vážiť, nepripúšťať ohováranie a manipulovanie písaným a ani hovoreným slovom.

2. V duchu Kristovej lásky a apoštolských napomenutí chceme, aby naše slovo budovalo, pomáhalo, dvíhalo a povzbudzovalo druhých vo viere, zachraňovalo a nie aby lámalo, páilo mosty, bezdôvodne ubližovalo a ničilo.
3. **Odmietame preto konanie redakcie týždenníka EPST**, ktorý ostatných 8 rokov šíri dezinformácie o účelových disciplinárnych konaniach, robí propagandu vedeniu cirkvi a im spriazneným osobám, škandalizuje nepohodlných. Žiadosti o nápravu redakcia týždenníka zosmiešňuje a neakceptuje.
4. Široká verejnosť tak dostáva zo stránok EPST skreslený obraz o reálnych hodnotách, problémoch a pomeroch v cirkvi. Svojich čitateľov dlhodobo zavádzajú a manipuluje s objektívnymi faktami a pravdou. V mnohých článkoch dáva priestor konšpiračnému viedeniu sveta, ktoré vyvoláva neopodstatnený strach a podnecuje k extrémizmu.
5. **Členovia redakcie EPST konajú v rozpore s etickým kódexom novinára.** Svojím konaním porušujú civilné zákony a etické štandardy – o kresťanských nehovoriac. **Žiadame** preto vedenie vydavateľstva Tranoscius, a.s., ako aj akcionárov spoločnosti, aby vykonali účinné opatrenia na zamedzenie tohto neprípustného stavu.
6. **Žiadame** rovnako predsedníctvo ECAV o objektivizáciu spravodajstva tak na oficiálnej internetovej stránke www.ecav.sk a tiež ich postojov zverejňovaných v týždenníku EPST.
7. Problém je o to vážnejší, že v dnešnom svete internetu a sociálnych sietí sa každá manipulácia faktami stáva zapálenou faklou pre rast netolerancie, extrémizmu a násilia. **Naopak súčasný svet potrebuje nezaujaté spravodajstvo, kvalitný obsah a svedectvá o živote v cirkvi.** Potrebujeme naopak využívať a rozvíjať moderné a zodpovedné formy masmediálnej komunikácie a tlačeného obsahu, ktoré budú budovať cirkev a nie ju ničiť.
8. Pretože vedenie cirkvi spochybňuje aj legítimné právo na odpoved, alebo reagovanie na oprávnené požiadavky členov cirkvi, je potrebné **upraviť v cirkevno-právnych predpisoch aj petičné právo členov cirkvi**, aby sa v oprávnených prípadoch musel zaoberať vznesenou požiadavkou resp. námetkou príslušný cirkevný orgán.

Článok IV - O súčasnom prenasledovaní, strachu a odvahе

1. Kazateľ Božieho slova, či farár alebo kaplán, laik alebo cirkevný predstaviteľ nemôže byť prenasledovaný za svoj slobodný názor, vieru, ak sú v súlade s Božím slovom.
2. Bratská a sesterská láska navzájom nás robí údmi jedného tela, ktorým je Kristova cirkev, aj pri svojej nedokonalosti. **Vytváranie atmosféry strachu** je neprípustné.
3. Vykonštruované a nespravodlivé disciplinárne konania a procesy nie sú účinné a nemajú nijaký vplyv na spásu prenasledovaných. Sú na hanbu tým, ktorí nespravodlivé procesy navrhujú, vedú a vynášajú rozsudky.
4. Členovia cirkevných zborov, orgány cirkevných zborov, seniorátov a dištriktov majú právo nevykonať rozhodnutia vyšších orgánov ECAV na Slovensku, ak je úplne zjavné a dokázať, že svoje rozhodnutia vykonali účelovo, zámerne a zaujate s cieľom poškodiť, alebo udržať si moc – a nie dbať na transparentnosť, spravodlivosť a pravdu.
5. Nakoľko takéto rozhodnutia senátov generálneho súdu a generálneho presbyterstva aktuálne oslabujú dôveryhodnosť a konanie základných COJ – dištriktov, seniorátov a cirkevných zborov, je plne oprávnené žiadať prijatie reformy ústavy a cirkevno-

právnych predpisov ECAV na Slovensku, ktoré lepšie zabezpečia rovnosť každého člena cirkvi a volených predstaviteľov cirkvi pred zákonom.

6. **Najlepšou odpovedou na strach je však odvaha**, odvaha prevziať zodpovednosť za ďalšie smerovanie cirkvi, **odmietnutie ľahostajnosti** a vykonanie potrebných zmien cirkevných zákonov a predpisov, aby sa obnovila dôvera a transparentnosť v riadiacich a kontrolných procesoch a orgánoch.
7. Zásadné spoločenské zmeny v našej spoločnosti v roku 1989 boli možné preto, lebo sa obnovy práv a slobôd zastali občania. Rovnako tomu bolo aj počas reformácie: Luther mal na svojej strane nielen vplyvnú nemeckú šľachtu a spolupracovníkov, ale aj širokú podporu jednoduchých ľudí. Sloboda sa stráca ľahko, ale získava vždy ľažko: tak to bolo v období reformácie, rovnako v roku 1989 a je tomu tak aj dnes.

Článok V - O rôznom ovoci centralizácie a decentralizácie

1. Súčasná organizačná štruktúra bola ustanovená v roku 1994. Nedoriešila však zjednodušenie organizačnej štruktúry cirkvi a optimalizáciu územno-správneho členenia cirkvi. Preto už o niekoľko rokov bola v cirkvi zriadená reštrukturalizačná komisia, ktorá mala navrhnuť zjednodušenie štruktúry cirkvi. Činnosť Generálneho biskupského úradu (GBÚ) v podobe politického orgánu z 50. tých rokov XX. storočia nebola zrušená, ale naopak posilnená. Dnes je to najväčší administratívny útvar cirkvi.
2. Po mnohých rokoch činnosti reštrukturalizačnej komisie sa jej činnosť zúžila len na obhajobu súčasného stavu resp. takého modelu, ktorý by zabezpečil pokračovanie súčasného predsedníctva ECAV vo funkcií aj na ďalšie obdobie. Ich kroky a správanie tomu nasvedčujú.
3. Táto komisia nerešpektuje uznesenie C3 Synody z roku 2010 pripraviť zjednodušenie štruktúry cirkvi vytvorením troch dištriktov. Naopak, jej favoritom je model zrušenia oboch dištriktov, resp. vytvorenie jedného dištriktu pre územie celého Slovenska.
4. Odmietať spochybňovanie úlohy a postavenia základných COJ – dištriktov, seniorátov a cirkevných zborov – sú historický overené a opodstatnené.
5. Osobitná a významná je úloha seniorátov najmä v pastorálnej spolupráci. Dištrikty majú efektívne biskupské úrady. Vedia na svojom území vhodne podporovať senioráty a zby, zabezpečovať potrebnú administratívnu podporu a podporné nástroje.
6. **Návrhy na zrušenie súčasných dvoch dištriktov resp. zrušenie dištriktov nie sú ničím iným len zásadnou centralizáciou ECAV a snahou o zmenu jej demokratického a samosprávneho charakteru.** Centralizácia v tomto prípade by znamenala prevzatie všetkých kompetencií dištriktu vedením cirkvi.
7. Je to katolizácia prostredia našej cirkvi v tom zmysle, že ústredné postavenie v ňom bude mať generálny biskup, ktorý bude mať takmer neobmedzený časový mandát, ktorý bude takmer neodvolateľný a ktorý bude nekontrolovateľný. Aká je tenká hranica od slobody k diktatúre, stačí nám neurobiť teraz nič.
8. Takýto generálny biskup by nemal žiadnu kapacitu venovať sa problémom v území, venoval by sa predovšetkým a opäť iba politike a svojim záujmom, čo by cirkev ďalej rozdeľovalo. Seniorom a seniorálnym dozorcom by pribudol ešte väčší diel práce, bez adekvátnej podpory. Centralizovaný GBÚ by bol vysoko formalizovaným štatistickým a riadiacim strediskom pre výkon rozhodnutí generálneho biskupa.
9. Súčasné vedenie cirkvi potrebuje len nájsť inú, ďalšiu, formu udržania si moci a vplyvu v cirkvi, namiesto transparentného odovzdania končiaceho mandátu, na ktorý boli zvolení do funkcií.

10. Dištrikty majú svoje historické opodstatnenie a v ostatných viac ako 200 rokoch boli na území dnešného Slovensko minimálne 3 dištrikty. Biskupské úrady dištriktov sú bližšie k seniorátom a cirkevným zborom. To sa nedá povedať o centralizovanom GBÚ.
11. Dôležitým kritériom zjednodušenej organizačnej štruktúry cirkvi je **nadviazanie na overenú historickú vývojovú kontinuitu**, pri zachovaní demokratického, participačného a samosprávneho charakteru našej cirkvi vrátane priamej voľby predstaviteľov cirkvi a priameho zastúpenia predstaviteľov cirkevných zborov a seniorátov v orgánoch vyšších cirkevných organizačných jednotiek.
12. Súčasťou funkčného modelu cirkvi je rešpektovanie najvyššieho orgánu ECAV na Slovensku, ktorým je **Synoda ECAV na Slovensku**, rešpektovanie zákonnosti a rovnosti všetkých členov cirkvi pred zákonom, tak civilným ako aj cirkevným. **Synoda** je zároveň ústavodarný orgán našej cirkvi a má najvyššiu právomoc prijímať zásadné rozhodnutia a kontrolovať činnosť cirkvi.
13. Kontrola v cirkvi má byť istená vnútornými kontrolnými mechanizmami a skladaním účtov celému spoločenstvu na konventoch cirkevných zborov, seniorátov a dištriktov, ako aj na synode. Kto spochybňuje autoritu synody, ako najvyššieho orgánu cirkvi, navádzajúci na zlé cesty a spochybňuje poriadok v našej cirkvi.
14. **Mnohí predstaviteľia cirkvi žijú vo falošnej predstave, že potrebujeme silné vedenie** či silného generálneho biskupa so silnými kompetenciami. Žijú v predstave, že takéto vedenie či biskup pre nás vybaví viac a má viac kontaktov. Chcú byť vedení silným vodcom, boja sa prevziať vlastnú zodpovednosť za svoju budúcnosť.
15. Čo reálne však takéto vedenie a biskup vybavili, ako dopredu posunuli našu cirkev? Nie je to pravý opak? Za posledných 10 rokov nastal útlm služby, pokles aktívnych pracovníkov v službe ako aj farárov a záujemcov o štúdium teológie, nastal pokles dôveryhodnosti a dôvery v cirkvi. Nie vedenie cirkvi, či silný biskup alebo vodca, ale jedine Pán Ježiš Kristus dá napredovanie, istoty a rast. Zrušené boli viaceré výbory cirkvi (napr. výbor zahraničnej misie, výbor pre kresťanské šafárenie), zrušená bola špecializovaná služba farárov pre mládež a diakoniu, Univerzitné pastoračné centrum Mosty bolo presunuté pod cirkevný zbor a ďalšie prípady.
16. Preto je potrebné pripomenúť, že **samostatne fungujúce a silné cirkevné zbory boli historicky vždy základom všetkej služby a združovania sa evanjelikov na miestnej úrovni v mestách a obciach**. Prijimali farárov do služby. Farári v službe pastorálne spolupracovali v seniorátoch. Bola to a je veľmi osožná činnosť. Biskupské úrady dištriktov na svojom území efektívne vykonávali administratívnu, štatistickú a koordinačnú úlohu. Nezasahovali však do činnosti cirkevných zborov.
17. **Je zjavné, že súčasný GBÚ, ktorý nie je definovaný ani cirkevnou ústavou, je predovšetkým mocenským nástrojom Predsedníctva ECAV na Slovensku.** Pokračovanie tohto útvaru by prinieslo iba ďalšie prehlbovanie stagnácie cirkvi.
18. Generálne presbyterstvo by sa malo transformovať na **Radu ECAV na Slovensku** v ktorej budú mať rovnaké zastúpenie všetky tri dištrikty. Namiesto GBÚ by spoločné administratívne, informačné a dokumentačné činnosti pre cirkev zabezpečovala **Kancelária ECAV na Slovensku**, ktorá by bola organizačným útvarom Rady ECAV na Slovensku. K pracovníkom tejto kancelárie by patrili: tajomník, hovorca, vedúci centrálneho archívu, informačného centra a ústavu pamäti ECAV. Ostatné kompetencie a činnosti by sa decentralizovali na základné COJ.
19. **Systém zamestnávania farárov a kaplánov je potrebné reformovať**, najmä presunom funkcie zamestnávateľa na nižšie COJ - na dištrikty, senioráty a cirkevné zborov, ktoré ich budú môcť lepšie podporiť v ich službe. Zvýšenie transparentnosti prospeje aj systému a priebehu farárskych a kaplánskych skúšok.

Článok VI - Odklon od reformačných zásad má nahradíť návrat k nim

1. Dostali sme sa do zvláštnej situácie: vrcholní predstaviteľia cirkvi v záujme dosiahnutia vlastných cieľov povyšujú cirkevno-právne predpisy nad civilné právo a nepoznajú zlútovanie, ani podľa biblických kresťanských zásad.
2. **Farár a kaplán** má v službe zostať slobodný, verný Božiemu slovu, Augsburgskému vyznaniu viery, nemá sa nechať vrchnosťou manipulovať a má stáť na strane pravdy a spravodlivosti.
3. **Biskup** má byť predovšetkým dôveryhodnou morálou autoritou, prvým pastierom a slúžiacim členom cirkvi v dištrikte. Nie je to nadriadený, ktorý riadi ostatných a zasahuje do práce farárov a kaplánov, má byť prvým pastierom. Má povzbudzovať k duchovnému rastu. Má podporovať uplatnenie talentov, darov a nadania členov cirkevných zborov a rozvoj ich práce a služby. Zlyhania v službe a morálne priestupky má riešiť pastorálne. Nemá zasahovať do záležitostí, ktoré efektívne a zodpovedne zvládnu a vyriešia cirkevné zbory a senioráty a ich orgány samé.
4. Pozornosť, uplatnenie a rozširovanie nech si zaslúži **všeobecné kňažstvo laikov** v zmysle Novej zmluvy a Lutherovho učenia, nakoľko otvára priestor pre službu všetkým podľa obdarovania. **Reformačné zásady „jedine Písmo“, „jedine pre zásluhy Ježiša Krista“, „jedine skrze vieri“, „jedine z milosti“ sa majú pripomínať a uplatňovať v praxi.**
5. Od reformácie sa naše cirkevné zbory odlišujú od rímskokatolíckych farností tým, že **cirkevný zbor** je plnoprávny, samostatný a zodpovedný za svoje územie, v ktorom vykonáva službu v súlade s reformačnými zásadami, od neho pochádza každá moc v cirkvi.

Článok VII - O formálnosti, slávnostiah a skutočnej misii a múdrosti

1. Služby je mnoho, ale pracovníkov málo. Aj z toho pohľadu má cirkevný predstaviteľ oceniť, podporiť a zastrešiť každého člena cirkvi, ktorý rozvíja misijnú prácu, doma vo svojom bydlistku, mimo svojho bydlistka alebo v zahraničí.
2. Služba laických pracovníkov v cirkevných zboroch má byť podporovaná a rozvíjaná vzdelávaním, zapájaním do jednotlivých činností služby, ako v duchovnej, tak aj v hospodárskej oblasti, zapájaním do práce s deťmi, mládežou, rodinami a staršími.
3. Osobitne je potrebné privítať a podporovať rozvoj misijnnej práce v prostredí stredoškolákov, vysokoškolákov v rámci univerzitných miest, pastorálnej práce v nemocničiach, ako aj znevýhodnených komunit obyvateľov.
4. Rozvíjajme vlastné kapacity vzdelávania laických pracovníkov napr. prostredníctvom Biblickej školy v Martine, vlastných a osvedčených foriem vzdelávania.
5. Členovia cirkvi, ktorí majú nadanie uplatniť svoj talent a zručnosti pri rozvoji miest, obcí a regiónov nech tak robia úprimne a múdro, aby sa prispelo k ekonomickému, sociálnemu a kultúrnemu rozvoju krajinu.
6. Preto je každý člen cirkevného zboru a každý, kto je ochotný sa zapojiť do týchto foriem služby, vzdelávania a misie vítaný a prospešný a jeho činnosť má byť ocenená. Toto je skutočná misia, slúžiť druhým a zvestovať evanjelium Ježiša Krista hľadajúcim.
7. Oproti tejto službe je **konanie formálnych podujatí a rôznych slávností bez hlbšieho dôvodu a príčiny márnením času a odvádzaním pozornosti od skutočných potrieb veriacich, členov cirkevných zborov v mestách a obciach.**

8. Veriaci, členovia cirkevných zborov majú oči a uši a dobre vedia rozlíšiť čo je strojené, čo je umelé a čo je úprimné, osožné a kde skutočná služba a dobré slovo zvestované a povedané v pravý čas prináša ovocie, pokoj, požehnanie, odpustenie a uzdravenie.
9. Študenti Evanjelickej bohosloveckej fakulty UK a záujemcovia o prípravu na duchovnú službu majú byť povzbudení, že prichádzajú do prajného prostredia, nie prostredia prenasledovania, pretvárky a deformovaných hodnôt.
10. V prostredí prajnej cirkvi, priamej, otvorenej a transparentnej komunikácie budú mnohí povzbudení vstúpiť do tejto služby, nie odradení od tejto služby kvôli tlaku, ktorý je vytváraný pre slobodný názor farárov a kaplánov.
11. Farár a kaplán v službe má zvestovať čisté evanjelium, má byť vzorom v správaní, v názoroch, má napomáhať múdro riešiť sociálno-ekonomicke, kultúrne a spoločenské problémy súčasnosti. Má byť povzbudením pre veriacich a oporou v službe členov cirkevných zborov.
12. Formálnosť, hľadanie vlastného prospechu a presadzovanie osobného záujmu oproti riešeniu skutočných potrieb a záujmov cirkvi vrcholnými predstaviteľmi cirkvi je jednou z príčin úpadku členskej základne a počtu občanov hlásiacich sa k našej cirkvi. Koľko členov a frustrovaných pracovníkov musí ešte odísť, aby sme sa spomäiali?
13. Nechýbajú naopak členom cirkevných zborov, ich predstaviteľom a spolupracovníkom práve slová povzbudenia a široká podpora v ich službe? Chýba. Dobrý postoj a činy dokážu motivovať členov cirkvi k práci a službe. Opakujúce sa prečiny a priestupky vrcholných predstaviteľov cirkvi však dokážu demotivovať mnohonásobne viac pracovníkov cirkvi, o širokej verejnosti nehovoriac.
14. Koľko veriacich bude ešte podvedených, keď vidia zlyhania vedúcich predstaviteľov cirkvi, ich nemúdre narábanie s časom a prostriedkami ktoré im boli dané na výkon funkcie? Kedy dôjde k obnove morálneho kreditu a hodnôt našej cirkvi?

Článok VIII – O rôznych formách práce, služby a tvorivosti

1. Nie úpadok a uniformita, ale pestrosť foriem práce, schopnosť zaujať a osloviť hľadajúcich a veriacich evanjeliom, praktická služba a pomoc i život v spoločenstve veriacich sú rozhodujúcimi znakmi napredovania cirkvi. Činnosť rôznych poradných výborov nech nie je formálna, ale aktivna a nech prináša mnohoraké ovocie, požehnanie, budovanie a výmenu skúseností.
2. 21. storočie je storočie nových foriem komunikácie a výmeny informácií. Naša činnosť, prejav a tlmočenie evanjelia musia byť preto zrozumiteľné, aby oslovili jednotlivé generácie aj v tejto informačnej dobe.
3. **Komunikácia v 21. storočí zároveň mení vyjadrovacie návyky a spôsob vnímania sveta.** Cirkevné zbory nech sú preto opornými bodmi v mestách a obciach, kde je možné hľadať odpovede na zložité civilizačné, ale aj praktické osobné či spoločenské problémy človeka a súčasnosti.
4. Sociálnym sieťam a internetu je potrebné venovať pozornosť pretože dnes zásadne ovplyvňujú spôsob výmeny informácií, rozhodovanie ľudí a prejavy nášho správania.
5. Domáca a zahraničná misia má byť vnímaná a podporovaná ako priorita. Potrebné je rozvíjať činnosť univerzitných pastoračných centier aj v ďalších univerzitných mestách, rómsku misiu, ale aj diakonickú službu vo všetkých jej formách.
6. **Historickú pamäť je potrebné zachovávať a sprístupňovať.** Popri ochrane hmotného kultúrneho dedičstva je tak potrebné dobudovať **centrálny archív ECAV na Slovensku** ako i vytvoriť spoločné **múzeum o dejinách ECAV na Slovensku** a jej predstaviteľoch na podporu výchovy a vzdelávania.

7. **Pre zachovanie historickej pamäte o prečinoch komunizmu a o prenasledovaní evanjelikov** je potrebné budovať vedomostnú bázu, zbierať a šíriť dokumenty a dôkazy o formách, spôsoboch, štruktúrach a jednotlivcoch, ktorí prenasledovali kresťanov a jednotlivcov. Inštitucionálna forma tohto útvaru by mala byť **Ústav pamäti ECAV na Slovensku**, ktorý by spolupracoval s Ústavom pamäti národa.

Článok IX – Výzva k čestnosti, reforme úradu a odmietnutiu ľahostajnosti

1. Konanie vrcholných predstaviteľov cirkvi, ktoré bolo robené zjavne úcelovo, nad rámec cirkevno-právnych predpisov alebo priamo v rozpore s nimi a dobrými mravmi **nemôže byť platné a právoplatné**. Takéto násilné vynucovanie si postavenia je odsúdeniahodné.
2. **Za takéto prečiny musia niesť dotknutí predstaviteľa cirkvi osobnú zodpovednosť**, to znamená majú ukončiť svoj politický zápas o udržanie si moci, majú zanechať prenasledovanie druhých a prekrúcanie právnych predpisov a dobrých mravov.
3. **Nemôžu byť znova zvolení do čelných funkcií v cirkvi**, nakoľko sa neosvedčili a spôsobili morálny a hodnotový úpadok cirkvi. Ich konaním sa prakticky stratila vzájomná dôvera, priamosť v komunikácii a transparentnosť pri riadení a smerovaní celej cirkvi.
4. **Takéto konanie** je neprijateľné, pretože sa nezameriava na riešenie skutočných problémov a programových úloh, **neposkytuje víziu rozvoja a smerovania cirkvi**, ale **rozdeľuje ľudí**, deformuje hodnoty a prispieva k rastu extrémizmu a nenávisti v spoločnosti.
5. **Vyzývame členov ECAV na Slovensku** k opusteniu ľahostajnosti, odmietnutiu prenasledovania pracovníkov v službe a k rozhodnutiu zastať sa spravodlivosti, pravdy, prejavov lásky a milosrdstva pri správe veci cirkevných ako nás k tomu nabáda a viedie Božie slovo.
6. **Apelujeme na predsedníctva seniorátov, na zástupcov seniorátov na synode a členov synody**, aby sa zasadili za ochranu hodnôt reformácie, obnovili právny stav a prijali reformu Ústavy ECAV na Slovensku, ktorá umožní decentralizáciu kompetencií a obnovu právneho poriadku.
7. **Apelujeme na členov ECAV na Slovensku:** informujte sa o tom, aké rozhodnutia a za akých okolností dnes prijíma generálne presbyterstvo, vedenie cirkvi a senáty generálneho súdu; odmietnite centralizovaný model usporiadania ECAV na Slovensku a vznik jedného dištriku pre celé územie Slovenska; podporite jednoduchú a transparentnú decentralizáciu ECAV na Slovensku – vznik 3 dištriktov a zrušenie Generálneho biskupského úradu ECAV ako organizačnej jednotky.
8. **Apelujeme na farárov a kaplánov** združených v Združení evanjelických duchovných (ZED), aby sa zasadili za obnovu práv a slobôd, morálnych hodnôt a kreditu cirkvi ako sú formulované touto chartou.
9. **Žiadame zvolanie mimoriadnej Synody ECAV na Slovensku**, ktorá začne riešiť prednesené zásadné otázky rozvoja ECAV na Slovensku.
10. Konáme tak preto, aby sme neboli nerozhodní, bez názoru a ľahostajní k tomu akú budúcnosť vytvoríme a zabezpečíme pre nasledujúce generácie, naše deti a krajinu.

Svoj súhlas s textom Charty na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku (Charty 2017) môžete vyjadriť jej podpísaním na internetovej stránke:

www.peticie.com/charter-2017-na-ochranu-hodnot-reformacie (Pri podpisovaní textu Charty 2017 na stránke peticie.com je potrebné Váš súhlas potvrdiť aj druhým kliknutím na potvrdzovací email, ktorý Vám príde)

alebo jej podpísaním na podpisovom hárku (ten je možné stiahnuť na internetovej stránke <http://evanjelickajednota.sk/h-e-l-p/60-charter-2017-na-ochranu-hodnot-reformacie-a-obnovu-ejav-na-slovensku>).

Vyplnený/podpísaný podpisový hárok, prosím, pošlite poštou na adresu: **Sekcia HELP – EJ, o.z., Partizánska 2, 811 03 Bratislava** alebo zašlite naskenovaný na emailovú adresu: **help@evanjelickajednota.sk**. Ďakujeme.